

**"Demek, nasıl ki onun risaleti şu dar-ı imtihanın açılmasına sebebiyet verdi, كَلَّا وَلَا تُتَّقُوا ۚ أَمْ لَا كِلَا لَوَلَّوْا كِلَا لَاۤءِلَآءِ سِئَرًا مَّا ظَنَّنَّا ۚ أَلَمَلَا لِيَوْمِئَذٍ لَّعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ. Onun gibi, ubûdiyeti dahi, öteki dar-ı saadetin açılmasına sebebiyet verdi." İzah eder misiniz?**

---

Burada Peygamber Efendimizin (asm.) şahsında bütün peygamberler kastedilir. Şu var ki, insanlara hakkı tebliğ, onları şirkten tevhide davet, ömürlerini rıza çizgisinde sürdürmelerini tavsiye ve kendilerini cennete layık bir kıymet almaya çağırma vazifesini en ileri manada ve en mükemmel şekilde icra eden Âhir Zaman Peygamberi Hz. Muhammed (asm) olduğu için, O muhatap alınmıştır. Nitekim insanların bu kâinat kitabını doğru okumaları, bu âlemi ve kendilerini doğru değerlendirmeleri için peygambere ihtiyaç olduğunu güzelce ortaya koyan şu ifadeler, Peygamber Efendimiz (asm.) için söylenmişse de bütün diğer peygamberler için de geçerlidir:

**"O bulunmazsa bütün maksatlar beyhude olur. Çünkü anlaşılmasız bir kitap muallimsiz olsa manasız bir kâğıttan ibaret kalır."**(1)

Kâinat, hem bir mektep hem de okunması gereken bir kitap olarak yaratılmıştır. Ancak, **"Niçin yaratılmıştır? Kim yaratmıştır? Bizden ne istemektedir ve kâinat ne mana ifâde etmektedir?"** gibi yüzlerce soru cevap bulmadan kâinat bir mana kazanmaz. Öyle ise, bir elçi veya bir muâllime ihtiyaç vardır. O muâllim ise, başta Resul-i Kibriya Efendimiz (asm) olmak üzere diğer bütün peygamberlerdir.

Öyle ise denilebilir ki, eğer bu elçiler olmasaydı, kâinatın yaratılmasının bir mana ve hikmeti olmazdı ve yine denilebilir ki, bu rehberler ve resûller olmasaydı, kâinat yaratılmazdı. Demek onların risâleti, kâinatın yaratılmasına sebeptir. Bu hikmet, en kâmil manada Resulullah Efendimizde (asm) tecellî ettiği için, diğer nebilerin adına Resulullah Efendimize (asm) hitap edilmiştir: **"Sen olmasaydın ben felekleri yaratmazdım."**

Peygamber Efendimizin (asm) manevî şahsiyetini ve Allah katındaki mevkiini en güzel, şu kudsî hadis bize bildiriyor:

**"Ey Habibim, sen olmasaydın bu kâinatı halketmezdim."**(2)

---

O Zat (asm), her yönü ile en yüksek ve muallâ bir makamdadır, onun maddî ve manevî şahsiyeti bütün kâinatın ve mahlûkatın üstündedir.

Nasıl Allah'ın isimleri içinde İsm-i Azam varsa, bu isimlerin mazharları içinde de mazhar-ı âzam Peygamber Efendimizdir (asm). Yani Peygamber Efendimiz (asm) Allah'ın bütün isimlerinin en âzam derecede tezahür ve tecellî ettiği, en nuranî ve en güzel bir mahiyettir.

İlave bilgi için [Miraç Risalesi](#)'ne bakılabilir.

**Dipnotlar:**

(1) bk. [Sözler, On Birinci Söz.](#)

(2) bk. *Suyutî, el-Leali'l-Masnua, 1/272.*